

Είμαι ένας από αυτούς που ζούνε στην Ελλάδα. Άλλοι ζούνε στο Ελλαδιστάν. Μου είναι λοιπόν δύσκολο να φανταστώ τον εαυτό μου ζώντα στο Βυζάντιο. Έτσι δεν θα ήμουν πειστικός, αν ισχυριζόμουν πως είμαι θαυμαστής του καθηγητή Χρήστου Γιανναρά. Και γι' αυτό ποτέ δεν θα διακηρύξω ότι: «Κρειπτότερόν εστιν ειδέναι εν μέση τη πόλει φακιόλιον βασιλεύον Τούρκων ή καλύπτραν λατινικήν» (Καλύτερα να δω καταμεσίς στην πόλη να βασιλεύει τουρκικό σαρίκι παρά πύρα λατινική). Με δυό λόγια, από οτιδήποτε ανατολίτικο προτιμώ τη δυτική καλύπτρα.

Όταν εδιάβασα λοιπόν ότι ο Πάπας Φραγκίσκος είπε στο πρωτοχρονιάτικο Angelicus μήνυμά του ότι «τα καλά πράγματα ποτέ δεν αποτελούν είδηση», αισθάνθηκα κάτι σαν ανακούφιση· δύσκολο να το προσδιορίσω· κάτι σαν αγαλλίαση. Την ίδια μέρα, σε άλλη περίπτωση, μιλώντας στους Pueri Cantores (παιδικές χορωδίες από όλον τον κόσμο), ο Πάπας είπε: «Υπάρχουν πολλά καλά πράγματα στον κόσμο κι αναρωτιέμαι γιατί αυτά τα πράγματα δεν έχουν δημοσιότητα». Αναρωτιέται ο Πάπας! Τι να πω εγώ ο ταπεινός;

Ωστόσο θα επιχειρήσω (στα καθ'ημάς). Διαβάζω στο Huffington Post: «Ιστοσελίδα awaaz.org [“το πιο ισχυρό διαδικτυακό κίνημα ακτιβιστών παγκοσμίως” – The Guardian] συγκεντρώνει υπογραφές υπέρ της απονομής του βραβείου Nobel ειρήνης στους κατοίκους των νησιών του ανατολικού Αιγαίου· που δέχονται μεγάλες εισροές μεταναστών και προσφύγων και κάνουν ό,τι μπορούν για να βοηθήσουν...». Κι όμως· από τα όσα γίνονται εκεί, μεταξύ τουρκικών παραλίων και ελληνικών νησιών, μαθαίνουμε και βλέπουμε εικόνες σχεδόν αποκλειστικά για τους πνιγμούς δυστυχών ανθρώπων ψυχών και την αποβίβαση μέσα από τη θάλασσα χιλιάδων ανδρών, γυναικών και παιδιών· μέχρι νηπιών. Πολύ λίγα από ‘κει και πέρα. Έχω έτσι μία λίαν συγκεκριμένη εικόνα των όσων συνέβησαν και συμβαίνουν εκεί. Φαντάζομαι και πολλοί άλλοι. Θολό τοπίο. Κι όμως, είναι γεγονότα που αφορούν άμεσα εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους· και ασφαλώς συγκινούν εκατομμύρια. Ό,τι καλό το εκφράζουν ξένοι που μεταβαίνουν εκεί να δουν από πρώτο χέρι τι συμβαίνει. Η Susan Sarandon, η Vanessa Redgrave, ο Ai Weiwei· δίδεται κάποια δημοσιότητα λόγω του περί τα πρόσωπα τους ενδιαφέροντος των μέσων επικοινωνίας. Η αντίθεση. Σημερινή συγκλονιστική(!) για τον Έλληνα αναγνώστη (!) είδηση: «Φωτιά σε λεωφορείο στην Κίνα με 17 νεκρούς»· σε έναν πληθυσμό, να σημειώσω, 1.357 εκατομμυρίων.

Δεν θα σχολιάσω περαιτέρω. Πρόκειται εξάλλου για παγκόσμια πρακτική· με κύριον υπαίτιο, βέβαια, την τηλεόραση. Θα παραθέσω μόνο μερικές λίγο παλαιότερες σκέψεις· που και σήμερα είναι πολύ επίκαιρες. Εκφραστής τους ο Karl Popper (1902-1994)· από τους πιο ενδιαφέροντες φιλοσόφους της εποχής του· με ιδιαίτερη εισφορά στη φιλοσοφία της επιστήμης και στην κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία. Υποστήριξε την “ανοιχτή κοινωνία” – «μια κοινωνία που ενθαρρύνει την κριτική και επιτρέπει την αντικατάσταση των ηγετών χωρίς βία» (“Το Φιλοσοφικό Λεξικό του Cambridge”, εκδ. ΚΕΔΡΟΣ). Αντιγράφω από τη μελέτη του “Ένας νόμος για την τηλεόραση” (“Τηλεόραση – κίνδυνος για τη δημοκρατία”, εκδ. Νέα Σύνορα, 1995) και από συνέντευξή του στην ιταλική τηλεόραση· δημοσιεύθηκε στην ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ της 8^{ης} Σεπτεμβρίου 1996: «Υπάρχει μία κλιμάκωση στον τρόπο που κάνουν τηλεόραση. Τα πράγματα πρέπει να παρουσιάζονται όλο και πιο έντονα, όλο και πιο ρεαλιστικά και τρομερά». «Αυτό συμβαίνει από την εποχή που εμφανίστηκε η τηλεόραση: Προσθέτουν ολοένα και πιπέρη στα χαμηλής ποιότητας γεύματα, ώστε να καταφέρουν να γίνει αποδεκτή η άνοστη και άθλια γεύση τους». «Όμως η τηλεόραση έχει γίνει σήμερα κολοσσιαία εξουσία· μπορούμε μάλιστα να πούμε ότι είναι δυνητικά η πιο σημαντική από όλες τις εξουσίες, σαν να έχει αντικαταστήσει τη φωνή του Θεού». «Ο κλασικός φιλελευθερισμός, σε όλες τις μορφές του, απέδιδε πάντα μεγάλη

σημασία στην εκπαίδευση και ακόμη μεγαλύτερη σημασία στην υπευθυνότητα. Εξάλλου, όλα τα ρεύματα του κλασικού φιλελευθερισμού επέμειναν στην αναγκαιότητα ελέγχου της εξουσίας. Το καλύτερο μέσο είναι εκείνο του αυτοελέγχου... Κάθε εξουσία και πάνω απ' όλα μια γιγάντια εξουσία, όπως εκείνη της τηλεόρασης, πρέπει να ελέγχεται. Η τηλεόραση μπορεί να καταστρέψει τον πολιτισμό». «Είναι επομένως εξαιρετικά επείγουσα η ανάγκη παρέμβασης.»

Αυτό ακριβώς έκαμε η κυβέρνησή μας· παρέμβαση. Από τα πρώτιστα μέτρα της. Από εδώ και πέρα ο (Νίκος) Παππάς, alter ego του πρωθυπουργού μας, ελέγχει τα πάντα. Θα μας τροφοδοτεί με ό,τι εξυπηρετεί την για πρώτη φορά αριστερή κυβέρνηση. Το ζούμε καθημερινά· την οργουελιανή “νεογλωσσία” (newspeak). $2 + 2 = 5$. (Έτσι τώρα, με αυτόν τον υπολογιστικό τρόπο, δεν μειώνονται οι συντάξεις. Παρ' ότι μειώνονται.)

5 Ιανουαρίου 2016

Νικ. Α. Γ. Λιναρδάτος